

عنوان مقاله:

مرور نظام مند رویکردها و روش های ارزیابی تاب آوری سیل در محیط های شهری

محل انتشار:

مجله تحلیل فضایی مخاطرات محیطی، دوره 10، شماره 4 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسنده:

مجید رمضانی مهریان - Assistant Professor, Department of Environmental Studies, Institute of Research and Development of Human Sciences (SAT), Tehran - Iran

خلاصه مقاله:

رشد جمعیت و شهرسازی دو عامل اولیه در افزایش خطر سیل در مناطق شهری به شمار می روند. هم زمان با گسترش روز افزون شهرنشینی در بسیاری از شهرها تغییرات کاربری زمین منجر به افزایش حجم رواناب های سطحی و تغییر رژیم های سیلابی رودخانه ها شده است. از این رو سیل شهری یکی از مخاطراتی است که به طور مستقیم و غیر مستقیم آثار زیان بار خود را بر شهرهای مختلف ایران وارد ساخته است. از آنجا که تاب آوری با ترکیب مولفه های مختلف درک جامعی از شرایط فراهم می سازد می تواند در ایجاد ابزارهای مدیریت ریسک سیل شهری متمرکز باشد. برای این که بتوان از مفهوم تاب آوری به طور موثر در فرایند تصمیم گیری و مدیریت سیلاب های شهری استفاده کرد، لازم است تاب آوری شهر در برابر مخاطره سیل موردسنجش و ارزیابی قرار گیرد. با وجود این، سنجش تاب آوری در محیط های شهری در برابر سیل به دلیل عدم شفافیت لازم در زمینه رویکردهای روش شناختی با چالش جدی مواجه است. بر این اساس در این مطالعه با مرور نظام مند و فراتحلیل مطالعات انجام شده در زمینه ارزیابی تاب آوری محیط های شهری در برابر سیل رویکردها و روش ها در این زمینه مورد واکاوی قرار گرفته است. مطابق یافته های تحقیق روش های ارزیابی تاب آوری محیط های شهری در برابر سیل، به سه دسته کمی، نیمه کمی و کیفی تقسیم می شوند. روش های کیفی از تنوع کمتری نسبت به روش های کمی برخوردارند و غالباً شامل روش مصاحبه گیری و چارچوب های مفهومی نظری می شوند. غالب روش های ارزیابی در این زمینه روش های کمی و نیمه کمی هستند که می توان آن ها را در دو دسته پرکاربرد یعنی روش های مبتنی بر شبیه سازی و روش های مبتنی بر شاخص سازی جای داد. در رویکرد مبتنی بر شبیه سازی به طور کلی از مدل سازی هیدرولوژیکی و شبیه سازی سیلاب استفاده می شود. روش های مبتنی بر شاخص سازی در شکل های متفاوت توسعه یافته اند اما به طور کلی از اصول یکسانی پیروی می کنند و می توان از آن ها برای تحلیل تاب آوری دیگر انواع مخاطرات در عرصه های جغرافیایی نیز استفاده کرد.

کلمات کلیدی:

Resilience, Urban flood, Assessment, تاب آوری, سیل شهری, ارزیابی.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1951997>

